

ҲАЛ ҲИЛУВЧИ НУРАШГА!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ,
ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ
УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

46-йил чикиши
№ 263 (12.917).

12 НОЯБРЬ
1964 йил
ПАЙШАНБА
Баҳоси 2 тидин.

Ленин йулидан

Бундан 40 йилча муқад-
дам, Октябрь социалистик
революциясининг тўрт йил-
лиги арафасида Владимир
Ильич Ленин, ҳал қилинма-
ган вазифаларга эътиборни
тўплаш буюк байрамни
шайлашнинг энг яхши усулидир, деб ёган эди.

Улур Октябрнинг яқиндагина тамом бўлган 47 йиллик
байрами Лениннинг шу васиятини бажаришдан иборат бўл-
ди. Ана шу байрам кунлари Коммунистик партия билан со-
вет ҳақининг бузилмас бирлигини, коммунистик қурилиш-
нинг яқин келгусида ҳал қилиниши лозим бўлган вазифа-
ларга партия ва халқ ўзининг бутун эътибори, кучи ва ға-
ратини тўлашга маҳкам бел боғлаганини янги куч бил-
ан кўрсатди. Эришилган натижаларни бўямай, шу натижа-
ларга қандай қилиб тўғри ва объектив баҳо бериш, бугунги
вазиратни ҳар томонлама анализ қилиш, КПСС Программаси-
ни — мамлакатимизда коммунизм қуриш программасини
амалга ошириш соҳасидаги туб, энг зарур вазифаларни ҳал
этишнинг конкрет йўллари билан белгилаб олиш керак, деб
КПСС Марказий Комитети таълим бериб келмоқда.

Мамлакатимизда социализм батамом ва унл-хисил ғала-
ба қилганили, Совет Иттифоқи коммунизм қурилишини
авж олдириш лаврига кирганили — Октябрь революцияси-
нинг энг муҳим юқундир. Бу яқини, мамлакатимиздаги
коммунистик қурилишнинг бутун ишлари Ленин партияси,
барча совет кишилари бутун дунё меҳнаткашлари олдида
ўзларининг интернационал бурчларини бажариш деб, ўзлари
олиб бораётган революцион курашнинг таркибий қисми, деб
ҳисобламоқдалар.

Совет ҳалқи Коммунистик партия раҳбарлигида КПСС
Программасини амалга ошириш, коммунизмнинг моддий-тех-
ника базасини вужудга келтириш ишида бу йил янги муваф-
фақиятларга эришди. Мамлакатнинг ишлаб чиқарувчи куч-
лари ривожланиб бормоқда. Совет Иттифоқи илмий-техник
тараққиётининг ҳал қилувчи соҳаларида олдинги пози-
цияларга ўтиб олмақда. Саноят ишлаб чиқариши ўсиб бор-
моқда. Ўзининг мамлакатидеда 1964 йилда тахминан 85
миллион тонна, Англия, Франция ва Ғарбий Германияда
ишлаб чиқарилаётган жамини пўлатдан кўпроқ пўлат эри-
тилди; 223 миллион тонна нефть ва 551 миллион тонна
кўмир чиқарилади, 459 миллиард киловатт-соат электроэнер-
гия ҳосил қилинди. Қишлоқ хўжалик ҳодимлари қийинчи-
ликларини енгиб, яхши ишлаб чиқариш кўрсаткичларига
эришдилар. Доя ҳарид қилиш давлат плани бажариқда. Қанда
лавлари, қунаблар, картошка ва сабзавот ўтган йилларда-
гига қараганда анча кўп ҳосил берди ва харид қилинди.
Чорвачилик маҳсулотларини еттиштириш унчалик муваффа-
қиятли ривожланмаётган, бу соҳадаги ишларни ҳам ўнглаб
салом учун кўп ишларимиз керак.

Партияниш ютуқларни тақдирлаш билан бирга В. И.
Лениннинг эришилган муваффақиятларга ҳеч қачон маҳий
бўлмаган, қўлга киритилган натижалар ва бажариб қўйил-
ган ишлар билан хотирхам бўлиб қолмагани, камчиликларга
сергаклик билан баҳо беришга, турмуш қандай бўлса, уни
хушда шу ҳолда — унинг бутун мураккаб жиҳатлари билан
бирга кўришга, деган кўрсатмасига амак қилмоқда. Мана
шундан иш тутишга етилган масалаларни ўз вақтида пай-
ёбаб олишга ва муваффақиятли ҳал қилишга, тугилаётган
ийинчиликларни олдиндан билиб туриб ўз вақтида йўқо-
тишга, бутун эътиборни ҳал этилмаган вазифаларга қара-
тишга, тез ва дадил бўлиб олға боришга имкон беради.

XX, XXI, XXII съездларда ишлаб чи-
қилган ва КПСС Программасида ифо-
даб берилган ленинча бош йўл Ко-
мунистик партиянинг иқтисодий сиёса-
ти билан белгилаб бермоқда. Бу сиёсат со-
циалистик санаоти, айниқса унинг энг
прогрессив тармоқларини янада ривожлантиришга, халқ хў-
жалигини электрлаштириш ва химиялаштиришга, қишлоқ
хўжалигини жадал ривожлантиришга, истеъмол буюмлари
ишлаб чиқаришни кенгайтиришга, халқ фаровонлигини ях-
салтиришга, аҳолига ҳар томонлама хизмат кўрсатишни юк-
силлашга қаратилган сиёсатдир.

Бундай сиёсатни бундан буён ҳам муваффақиятли юри-
моқ учун бутун хўжалик ва плаллаштириш ишларимизни
объектив баҳолаш ва аниқ информациянинг мустаҳкам пой-
деворига, социализмнинг иқтисодий қонунаридан ва фан
муваффақиятларидан тўғри фойдаланиш асосига қуришимиз
лозим. Мутлақо зарур бўлган шу шартни назар-эътиборга
олималик, илмий йўл тутиш ўринга субъективизмга берилаб
кетish ва ўзбошимчилик билан иш қилишга уриниш мудар-
рар муваффақиятсизликлар ва хатоларни келтириб чиқаради.
КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукумати халқ хў-
жалигини эҳтиётлик билан, ҳовлиқмай ва шоммашорларни
қиймат раҳбарлик қилиб бориши ва бу раҳбарлиқни тако-
миллаштиришни ўзларининг бурчлари, деб биладилар.

Ишлаб чиқаришни ривожлантиришда иқтисодий стимул-
ларнинг роли ҳозирги вақтда ҳар қачонгидан ҳам ошиб ке-
тди. Маъмуриятчилик қилишлар, хўжалик органларини «қай-
та ташкил қилишлар» ва «бошқатдан ташкил этишлар» эмас,
балки биринчи ғалда иқтисодий воситалар қорхоналар-
ни ишлаб чиқариш фондларидан яхшироқ фойдаланишга,
хом ашё ва материалларни тежаб сарфлашга, янги техника-
ни тезроқ ўзлаштиришга, меҳнат унумдорлиги ва маҳсулот
сифатини оширишга рағбатлантириш лозим. Бутун жамият
манфаатларини ҳар бир ишлаб чиқариш коллективининг,
ҳар бир айрим меҳнаткашнинг моддий манфаати билан тўғ-
ри қўшиб олиб бориш қалити мана шундир.

Ишлаб чиқаришнинг ва сарфланган капитал маблағлар-
нинг берадиган иқтисодий самарасини ошириш, саноят маҳ-
сулотининг барча турлари сифатини, шу жумладан халқ
истеъмол қиладиган молларнинг сифатини кескин равишда
яхшилаш, одамларнинг ўз меҳнатлари натижаларидан мод-
дий манфаатдор бўлишларини қўлайитиш, уй-жой қури-
лишини, савдо-сотиқни ва аҳолига манший хизмат кўрсатишни
яхшилаш сингари хўжалик қурилишининг туб масалаларини
ҳозир партия диққат марказига қўймоқда. Оғир санаоти
ривожлантиришга бундан буён ҳам суъайтирмай эътибор
бериш, халқ хўжалигининг бир оз орқда қолганлиги қўриноб
турган устакларини (масалан, чорвачиликни, истеъмол
буюмларининг сифатини, аҳолига хизмат кўрсатиш соҳаси-
ни) олдинроқ суриш билан бирга шу нарсани ҳамма оёда
тутиш зарурки, бизнинг халқ хўжалигимиз бир текисда
ривожланиб бориши, иқтимоий меҳнатнинг энг юқори унум-
дорлигига эришиш ва меҳнаткашларнинг турмуш даражаси-
ни озуқасиз ошириш манфаатларига жавоб берадиган бў-
лиши лозим.

Коммунистик партия теварагига маҳкам жипслашган,
ўзининг ғойий ва сиёсий бирлиги билан мустаҳкам бўлган
совет халқи социал ва миллий антагонизмдан ҳоли бўлган

совет халқининг иродасини ифодалайди. уларнинг манфаат-
ларини ҳимоя қилади. Совет демократияси жамиятимизнинг
қучини қўлайитириб, халқнинг коллектив тажриба ва коллек-
тив ақл-идрокини жамиятга хизмат қилдириб, инсон шахси-
ни, омманинг иқодий ташаббуси ва активлигини туллаб-йи-
латишни таъминлаб, тўхтовсиз ривожланимда ва такомил-
лашмоқда. Коммунистик партия ва Совет давлати ҳамма
меҳнаткашларнинг кенг ҳуқуқларини ва сиёсий эркинликлар-
ини қўшёрлик билан қўриқлаб турибдилар. Бу кенг ҳуқуқ-
лар ва сиёсий эркинликлар барча меҳнаткашларга бизнинг
иқтимоий тузумимизни гарантсия қилиб турибди. Коммуни-
стик партия ва Совет давлати ҳамма жойда ва ҳамма ишда
социалистик қонуналарга қаттиқ риоя қилишни оғишмай тала-
б этмоқдалар.

Социализм ва коммунизм қуришда мамлакатимизда эри-
шилган ютуқларнинг ҳаммаси Ленин партияси раҳбарлигида
қўлга киритилди. Партиянинг буюк идеялари бутун совет
халқининг идеялари бўлиб қолди. Партияимизнинг XXII
съезида қабул қилинган Программаси коммунизм қурувчилар-
нинг жанговар байроғи бўлиб қолди, ишлаб чиқариш ва иқ-
тимоий ҳаётнинг ҳамма соҳаларида халқимиз қиладиган
амалий ишларнинг программаси бўлиб қолди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси марксизм-ленин-
изм таълимотига амак қилиб ва уни иқодий ривожлантириб,
бутун халқнинг қудратли партиясига айланди. Ҳозир унинг
сафида ишчилар синфининг, колхозчи дехқонларнинг, мам-
лакатимиз интеллигенциясининг энг яхши ўғиллари ва қиз-
ларидан иборат 11 миллион кишидан кўпроқ маслаҳатдор
коммунистлар бор. Партия жуда катта ташкилотчилик ва
сиёсий иш олиб бормоқда, коммунизмнинг моддий-техника
базасини вужудга келтириш, коммунистик иқтимоий муноса-
батларни барқарор қилиш ва ривожлантириш, янги кишини
тарбиялаш, совет кишиларида марксизм-ленинча дунёқарашни
шакллантириш партия олиб бораётган мана шу жуда катта
ташкилотчилик ва сиёсий ишнинг диққат марказида туриб-
ди. Халқ ўз партиясига ишонди ва у кўрсатган йўлдан бормо-
қда, партия эса халқнинг битмас-туганмас иқодий қучлар-
ига ишонади, халққа хизмат қилишнинг ўзининг мақсади ва
бутун ўз фаолиятининг мудаоси, деб билади. Партия халқ
билан алоқани мустаҳкамлаб, халқнинг турмуш таърибасига,
иқодий ташаббусига ва активлигига таяниб, Лениннинг ҳо-
зирги кунда ҳам ўз аҳамиятини ва ақуаллигини тула ра-
вишда сақлаб келаётган қўйидаги кўрсатмасига амак қи-
лмоқда: «Биз эришган нарсаларимиз ҳаммаси биз ҳақонда
енг мўъжизакор нарсаси — ишчи ва дехқонларнинг қучига
суянганлигини кўрсатиб турибди».

Совет жамиятининг раҳбар ва етакчи кучи бўлган Ко-
мунистик партиянинг роли бениҳоя ошиб кетган ҳозирги
замон шароитида коммунистик қурилишнинг ҳамма устак-
ларига партия раҳбарлигини янада яхшилаш, партия ва дав-
лат турмушининг ленинча принципларини ва нормаларини
изчиллик билан амалга ошириш алоҳида аҳамиятга эга бў-
либ қолмоқда Партия ва мамлакат ичидида ишларнинг аҳ-

РЕСПУБЛИКА СОВХОЗЛАРИ

МАРРАГА ЕТДИ

Пахта йигим-теримида машиналарга
кенг йўл очиб берган республика совхоз-
лари йиллик ланини муддатидан илгари
бажаришга муваффақ бўлдилар. Совхоз-
ларнинг коллективлари давлатга 774
минг тоннадан ортиқ «оқ олтин» ҳада
қилдилар.

Кўпгина давлат хўжаликлари пахта
етиштиришни қўлайитириш ва ҳосилдор-
лиқни оширишда яхши кўрсаткичларга
эришдилар. Айниқса «Савай» совхоз
коллективининг иши ибратлидир. Баҳор-
да об-ҳавонинг ноқулай келишига қара-

май, илгор тажрибаларни кенг қўлан-
ган савайликлар мўл ҳосил етиштириб,
давлатга 15 минг тоннадан ортиқ пахта
топишдилар. Шунингдек, Фарғона об-
ластидида «Кўкон» совхоз
пахтакорла-
ри эса гектаридан 27 центнердан ҳосил
қўтардилар. Шу областдаги «Октябрь 40
йиллиги», Қашқадарь областидида «Пар-
тия XX съезди», «Партия XXII съезди»,
Охунбобоев номли, Бухоро областидида
«Ромитан» совхозларининг пахтакорлари
айниқса катта ғалабаларни қўлга кирит-
дилар.

воли учун ҳар бир коммунистнинг ўз зиммасидаги масъули-
ятни сезишни энг кўп даражада ривожлантирадиган ўртоқ-
ларча таққид ва ўз-ўзини таққидни кенг авж олдиришга им-
кон берадиган, партия турмушининг ленинча нормаларини
ҳар қандай бузишга нисбатан чинакам муросасизлик сезилиб
турадиган вазиратни ҳамма лойда, қурилишимизнинг ҳамма
устакларига вужудга келтиришни партия ўзининг бурчи,
деб ҳисоблайди. Партия ташкилотлари халқ оммасининг
иқодий ташаббусини ва активлигини ривожлантиришга ҳада-
қини бераётган нарсаларнинг ҳаммасига қарши, бюрократизм
ва дабдабаозликка, маътанчоқликка ва хўжакурсин учун қи-
линаётган шовдин-суронга қарши, ҳамма ҳодимлар қандай
мансабда турмасинлар уларнинг халққа хизмат қилишни ўз-
ларига асосий мақсад қилиб олишлари учун кескин кура-
шишлари лозим.

Марксизм-ленинизмга ёт бўлган шахсга сизиниғни идеоло-
гиясини ва практикасини фой қилиб ташлаган ва партияимиз
ҳаётида ленинча нормаларни тиклашни бошлаб берган
КПСС XX съезди коммунистларнинг иқодий ташаббускор-
лигини ривожлантиришда жуда катта роль ўйнади. КПСС
Марказий Комитетининг шу йил октябрда бўлиб ўтган Пле-
нуми XX съездининг ленинча йўлини амалга оширишдаги
муҳим босқич бўлди. Пленумнинг коллектив раҳбарлик,
Ленин васиятларига содиқлик руҳи билан сугорилган иш
унинг барча иштирокчиларининг тўла яқинлиги вазиратига
ўтди ва партия бош йўлини муваффақиятли амалга ошириш
тўғрисида Марказий Комитет қилган самхўрликни қўра-
тувчи янги далил бўлди. Марказий Комитет Пленумнинг
қарорларини бутун партия тўла равишда маъқуллади, бутун
совет халқи қўллаб-қувватлади. Бу эса партия Программаси-
ни амалга ошириш учун, коммунистик қурилишни кенг авж
олдиришнинг буюк вазифаларини ҳал этиш учун курашда
партияга янги куч бағишлайди.

Коммунизм қурилиш бутун совет халқининг ишидир.
Бу қурилиш ишчилар синфидан, қишлоқ хўжалик меҳнат-
кашларидан, интеллигенциядан энг кўп ғайрат, ташаббус-
корлик, онглилик, барча ишлаб чиқариш ва жамият ишлар-
ини иқодкорлик билан бажаришни талаб қилади. Бунинг
сабаби ҳам маълум: ўз идеялари билан халқимизнинг йўли-
ни ёритиб турган марксизм-ленинизм ўз моҳият-эътибори
билан революцион, чидокор фандир, фикр турғунлигига,
ўзарликка, консерватизмга бутун руҳ билан ёт бўлган
фандир. Одамларни коммунистик ғойийлик руҳида тарбия-
лаш, аввало, уларга юксак принципаллик, ишга иқодий му-
носабатда бўлиш, иқтимоий мулкни авайлаб асраш, уни қў-
лайитириш тўғрисида самхўрлик қилиш сингари ҳада-
қаларни сийдириш керакдир.

Бизнинг мамлакатимиз ҳақондаги ҳамма халқлар учун
иқтимоий ривожланишининг янги йўллари қарийб ярим
асрдан бери очиб бермоқда. Бизнинг партияимиз Лениннинг
сингалан йўлидан дадил бўлиб, қадам-қадам олға бормоқ-
да. Ҳар бир совет кишини эр мамнуният билан айтиши
мумкинки, ҳа, бизнинг йўлимиз осон эмас, бу йўлда қийин-
чиликлар оқ эмас, лекин бизнинг социалистик Ватанга, Улур
Октябрь Ватанга хизмат қилишдан кўра, бутун инсоният-
нинг порлоқ келаётиги бўлган коммунистик жамиятни вужуд-
га келтиришдан кўра олижаноб ва олиҳиммат иш турмуш-
да бўлмайдми!

(11 ноябрдаги бош мақола).

ЗАФАР САТРАРИ

Сирдарё бошқармасидаги яна
бир неча хўжалик пахтакорлари
ғалаба рапорти берди ҳар.
«Ленинград» колхози 1700 гектар
майдондан давлатга 4846 тонна
«оқ олтин» топишди. Давлатга
яна 680 тонна пахта сотиш ва хо-
сильдорликни гектар бошига 39,5
центнерга етказиш мажбурийлиги
олинди.

«Социализм» совхозида асосан
яқиндан ўзлаштирилган 5100 гек-
тар майдонинг ҳар гектаридан
17 центнердан ҳосил йиғиб-териб
олинди ва давлатга 8535 тонна
пахта топишди. 4810 тонна
пахта машиналарда терилди. Сов-
хоз пахтакорлари пландан ташка-
ри яна 1000 тонна пахта тайёр-
лашга қарор қилдилар.

Кейинги йилларда қолқ бўлиб
қолган Охунбобоев номи колхоз-
да бу йил 1200 гектар майдондан
мўл ҳосил етиштирилди. Ҳар гек-
тар ердан ҳозиргача 28 центнер-
дан хилмон қўтарилади ва давлат-
га 3420 тонна пахта топишди.
Колхоз пахтакорлари яна давлат-
га 300 тонна пахта топишди ва
хосильдорликни гектар бошига 30
центнерга етказиш ҳақиди сўз
бердилар.

Чуст ишлаб чиқариш бошқар-
масидаги Карл Маркс номи кол-
хоз аҳолига давлатга пахта со-
тиш ланини муддатидан илгари
муваффақиятли адо этидилар.
1750 гектар майдондан ҳозиргача
пландаги 3630 тонна ўрнча 4000
тоннага яқин «оқ олтин» териб
олинди.

Шу бошқармадаги Ленин номи
колхоз (райси ўртоқ Б. Музаффо-
ров) ҳам ҳозиргача давлатга 4000
тонна пахта сотиб, ланини анча
ошириб бажарибди.

Ғажувон ишлаб чиқариш бош-
қармасидаги «Пахтабод» колхоз-
нинг аҳолига республикамиз ва
Ўзбекистон Компартияси чин ва
юбилейни муносиб меҳнат со-
ғаси билан кутиб олиш учун ку-
рашиб, катта ғалабага эришиб-
лар. Колхоз пахта тайёрлаш
йиллик ланини бажарибди. Дав-
латга 4300 тонна «оқ олтин» со-
тиди. Колхоз пахтакорлари ик-
сониятларига ҳисобга олиб, яна
800 тонна пахта тайёрлаш маж-
бурийлиги олдилар.

ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ Ўрта Осиё иқтисодий райони

(Планга нисбатан процент ҳисобида: биринчи стун — бир кунда
тайёрланган пахта; иккинчи стун — масвум давомиди; учинчи
стун — бир кунда машинада терилган пахта; тўртинчи стун —
масвум давомиди)

ЧИМКЕНТ ОБЛАСТИ	0,35	110,94	—	59,50
ЎЗБЕКИСТОН ССР	0,40	104,78	0,07	109,46
Ўзбекистон ССР	1,00	94,42	0,54	103,29
Тошкент ССР	1,03	83,64	1,55	76,45
Туркистон ССР	1,12	82,31	1,73	83,94

Сўз —
МАШҲАЛ-
ЛАРИМИЗГА

СЎНГГИ ҲУЖУМГА, ДЎСТЛАР!

Республикаимизда 3 миллион 250
минг тонна «оқ олтин» тайёрла-
гани ҳақиди хушхабарни эши-
тиб беҳад қувондим. Бунда дала
габардчилари — меҳаник ва то-
рларнинг ҳам 750 минг тонна ҳис-
саси бор. Қувонган ҳада, одада,
ишнинг янги куч-ғайрат баҳш
этади. Эришилган муваффақият
барча меҳнаткашларни, шу ну-
ладан меҳанизаторларни пахта иш-
ни, теримида мисли қурилмаган
ғалабаларга қорайлати. Яна бир
хужум қилсан, маррага етиб, хал-
қимиз, монаном Коммунистик
партияимизга ғалаба рапорти бе-
рамак, сўнги хужумини нучайти-
ралик, дўстлар!

Юбилей йили — синов йили.
дир. Ҳар биримизнинг ишимизга,
коммунизмнинг моддий-техника
базасини яратишга қўшган хисса-
мизга қараб баҳо берилади. Зим-
мага олган мажбурийлигини бажар-
ишга қараб тўйнинг тўридан
ной нўрсатилади. Ваъдасига вафо
қилиб, пахта таъерлаш ланини
ўринлаган пахтакорлар шайинга
яқин сузлар айтилади. Сўз бериб
устидан чимканган кишилар эса ер
қизиб қолаверадн. Биз, меҳанизатор-
лар олдинги сафда боришимиз,
ғалаба намоийида байроқдор бў-

лишимиз керак. Халқимиз, пар-
тияимиз биздан шунинг кутаяти.

Бизнинг совхозимиз янги хўжа-
лик, бу ерда ишчи кучи кам.
Аммо техника воситалари, уни
бошқаришга нодир, меҳанизатор
назорати етарли. Шу сабабли чи-
сарин бор. Қувонган ҳада, одада,
ишнинг янги куч-ғайрат баҳш
этади. Эришилган муваффақият
барча меҳнаткашларни, шу ну-
ладан меҳанизаторларни пахта иш-
ни, теримида мисли қурилмаган
ғалабаларга қорайлати. Яна бир
хужум қилсан, маррага етиб, хал-
қимиз, монаном Коммунистик
партияимизга ғалаба рапорти бе-
рамак, сўнги хужумини нучайти-
ралик, дўстлар!

Юбилей йили — синов йили.
дир. Ҳар биримизнинг ишимизга,
коммунизмнинг моддий-техника
базасини яратишга қўшган хисса-
мизга қараб баҳо берилади. Зим-
мага олган мажбурийлигини бажар-
ишга қараб тўйнинг тўридан
ной нўрсатилади. Ваъдасига вафо
қилиб, пахта таъерлаш ланини
ўринлаган пахтакорлар шайинга
яқин сузлар айтилади. Сўз бериб
устидан чимканган кишилар эса ер
қизиб қолаверадн. Биз, меҳанизатор-
лар олдинги сафда боришимиз,
ғалаба намоийида байроқдор бў-

лишимиз керак. Халқимиз, пар-
тияимиз биздан шунинг кутаяти.

Бизнинг совхозимиз янги хўжа-
лик, бу ерда ишчи кучи кам.
Аммо техника воситалари, уни
бошқаришга нодир, меҳанизатор
назорати етарли. Шу сабабли чи-
сарин бор. Қувонган ҳада, одада,
ишнинг янги куч-ғайрат баҳш
этади. Эришилган муваффақият
барча меҳнаткашларни, шу ну-
ладан меҳанизаторларни пахта иш-
ни, теримида мисли қурилмаган
ғалабаларга қорайлати. Яна бир
хужум қилсан, маррага етиб, хал-
қимиз, монаном Коммунистик
партияимизга ғалаба рапорти бе-
рамак, сўнги хужумини нучайти-
ралик, дўстлар!

Юбилей йили — синов йили.
дир. Ҳар биримизнинг ишимизга,
коммунизмнинг моддий-техника
базасини яратишга қўшган хисса-
мизга қараб баҳо берилади. Зим-
мага олган мажбурийлигини бажар-
ишга қараб тўйнинг тўридан
ной нўрсатилади. Ваъдасига вафо
қилиб, пахта таъерлаш ланини
ўринлаган пахтакорлар шайинга
яқин сузлар айтилади. Сўз бериб
устидан чимканган кишилар эса ер
қизиб қолаверадн. Биз, меҳанизатор-
лар олдинги сафда боришимиз,
ғалаба намоийида байроқдор бў-

лишимиз керак. Халқимиз, пар-
тияимиз биздан шунинг кутаяти.

Бизнинг совхозимиз янги хўжа-
лик, бу ерда ишчи кучи кам.
Аммо техника воситалари, уни
бошқаришга нодир, меҳанизатор
назорати етарли. Шу сабабли чи-
сарин бор. Қувонган ҳада, одада,
ишнинг янги куч-ғайрат баҳш
этади. Эришилган муваффақият
барча меҳнаткашларни, шу ну-
ладан меҳанизаторларни пахта иш-
ни, теримида мисли қурилмаган
ғалабаларга қорайлати. Яна бир
хужум қилсан, маррага етиб, хал-
қимиз, монаном Коммунистик
партияимизга ғалаба рапорти бе-
рамак, сўнги хужумини нучайти-
ралик, дўстлар!

Юбилей йили — синов йили.
дир. Ҳар биримизнинг ишимизга,
коммунизмнинг моддий-техника
базасини яратишга қўшган хисса-
мизга қараб баҳо берилади. Зим-
мага олган мажбурийлигини бажар-
ишга қараб тўйнинг тўридан
ной нўрсатилади. Ваъдасига вафо
қилиб, пахта таъерлаш ланини
ўринлаган пахтакорлар шайинга
яқин сузлар айтилади. Сўз бериб
устидан чимканган кишилар эса ер
қизиб қолаверадн. Биз, меҳанизатор-
лар олдинги сафда боришимиз,
ғалаба намоийида байроқдор бў-

лишимиз керак. Халқимиз, пар-
тияимиз биздан шунинг кутаяти.

Бизнинг совхозимиз янги хўжа-
лик, бу ерда ишчи кучи кам.
Аммо техника воситалари, уни
бошқаришга нодир, меҳанизатор
назорати етарли. Шу сабабли чи-
сарин бор. Қувонган ҳада, одада,
ишнинг янги куч-ғайрат баҳш
этади. Эришилган муваффақият
барча меҳнаткашларни, шу ну-
ладан меҳанизаторларни пахта иш-
ни, теримида мисли қурилмаган
ғалабаларга қорайлати. Яна бир
хужум қилсан, маррага етиб, хал-
қимиз, монаном Коммунистик
партияимизга ғалаба рапорти бе-
рамак, сўнги

ЖОҢКУЯРБИНОКОР

Х. ҚОРАБОВ

Хамиджон ҳақида ҳикоя қил-
монимиз. У камтар йигит, қола-
верса уста бинуюр. Қирқ йил-
гит ёши! У ҳам бу йил қирққа
кирди, республикамиз билан тенг-

кур. Совет ҳокимияти йилларида
ўлкамизда нимакин янгилик бўл-
ган бўлса, бу янгиликларнинг
қўлида унинг ҳам ҳиссаси бор.
Кичи баъзан қийинчиликка дуч
келса 8 жуда хурсанд бўлиб ит-
са ўтмиш ҳаёти дафтарини ва-
рақлайди. Хамиджон шу тобора
Урда сувиға тикилиб турибди.
Сўнг сувадан кўз узиб, нечагина
фойдаланишга топширилган ул-
мас бинуюр юзланди. Узи нурган
бинуюр ҳаваси келиб кетди. Узи
ҳам озмулча меҳнат қилмади. 30
кишилик бригадаси аъзолари
унинг ёнидан жилишмади. Нима-
ки топшириқ бўлса зудлик бил-
ан бажаришди. Шундай қилиб,
Ўзбекистон Компартияси Марказий
Комитетининг хушбинини би-
носи қисқа муддатда қомат рост-
лади.
Бино фойдаланишга топширил-

ган кунни кўплар қатори. Хамид-
жон ҳам таъбирин унсон — Ўз-
бекистон ССР да хизмат кўрсат-
ган бинуюр, деган кутлуг унсон
насиб бўлди. У Урда сувиға тики-
либ ана шу бинуюрнинг ба-
жаришган ишлар, ундан аввал
тиклашган бинуюр, отасининг на-
сиҳатлари... ҳамма-ҳаммаси ҳақи-
да ўйлаб кетди.
1932 йили отадан, бир йил ўтар-
гача онандан ҳам жуда бўлган
Хамиджон ота насиҳатини баҳо
келтиришга жазм этди. «Менга
ўқшаб беҳунар қолма, болам. Бир
масбнинг бошини тут. Ўшадан
бахтиёр бўласан...» деганда Қо-
рабой ота ўлим олдидан Хамиджон-
нинг нег пешанасини силаркан.
Хамиджон етим бўлиб кўчада қо-
лмади. Кўп ўтмай болалар уйма-
жойлаштирилди... 8-синфини ҳам
тамомади.

Хунар мактабига болалар танла-
на бошлаганда отасининг гапи
эсига тушиб «Мен борамам, мен-
де сира иккинчидан Хамиджон.
Чинридаги хунар мактабига би-
нозорлик хунарни ўрганиб чиқ-
қан, тенгқурлар билан Магнитогор-
ск шаҳрига йўлланма олади.
Улар Ватан уруши йиллари. Ха-
миджон уй-жойлар кўрди, метал-
лургия корхоналарини тиклашда
қатнашди. Касби — дурадорлик.
Бирок мен дурадорман, деб тур-
мади. Бинозорликда ушб келган
ишни бажаришга уринаверди. Кўз
қўрмоқ — қўл ботир. Уринсанг у-
дасдан чинаверсан, деди у. Ха-
миджон оёқ-қўли чақсон йигит бў-
либ танилди. Магнитогорск бино-
зорлари уни «чақсон йигит» дея
сўйиб қақиршади дегани бўлиши.
Ўзи билан бирга ишлагандан Ва-
лентина Афанасьевага кўнгли

қўяди. Турмуш қуришди. «Сиз
туғилган шаҳарини ҳам бир кўр-
сан» деб қолди Валентина бир
кун. Отпуссаларида Тошкентда,
Кўнча даҳасига келиб тушди.
Бир-дустари қариндош-уруғлари
билан топилди олд. Шу кўнлар-
да Валентинанинг кўзи ёриди.
Улар Тошкентда қўлиб ишлайми-
з, деган қарорга келишди.
Мана, туғилганлиги ҳозир 7-синф-
да ўқимонда. Хамиджон 22 йил-
дан буён уй-жой кўради, саноат
корхоналари, улкан ишчиотларни
тиклайди. Ахир қайси бирини
айтсин. Тошкент энксаватор заво-
дида пойдевор қўйганини айтсин-
ми, темир-бетон буюмлари заводи-
ни қуришда бошдан-оёқ иштирок
этганини сўзласинми, қарбонун
заводири тиклаганини, ёғочни
ишлаш корхоналари бунёд этгани-
ни хотирласинми. Чинзордаги

уй-жой бинolari комплекси қури-
лишида ишлаб Ўзбекистон ССР
Олий Совети Президиумининг и-
нти Фахрий эрлигини олгани
едда. Кинотеатрлар, мактаб, бо-
лалар боғчалари, яслилар, ошхо-
на, меҳмонхоналар барпо қилга-
нда нурсатган ташаббусдорлиги
учун ташаккурномалар олгани хо-
тирдан кутарилгани йўқ.
Бинозор йигит 1953 йилдан буён
бригадир.
— Унинг шогирдлари ҳам кўп.
— дейди старший прораб Эдуард
Кимжир Хамиджондан маинун
бўлиб. — Бошқармаишда, трести-
мида унинг коллективини, брига-
дирилар ўчоғи, дейишди. Ўзи иш-
чан, ташаббускор, аъзолари қал-
бига йўл топиб галлаша олади.
Ишчиларга ётғи билан гапирши
унинг энг яхши ҳислати. Брига-
дирман деб бел ушлаб турадиган.

ларини жинидан ёмон кўради. Бир
ишни қатори меҳнат қилади ҳам
бригадда ишни кўнгуллагидан
ташқил этади. Билмаганга ўрга-
тади.
Хамиджон Қорабоев Тошкентда-
ги 153-трест 17-қўрилми бошқар-
масининг машҳар бригадирлари-
дан. Бригада коллектив етти йил-
лик плани бажариб қўйиб 1966
йил ҳисобига меҳнат қилляпти.
Коммунист Ўртоқ Х. Қорабоев
бригадаси аъзолари Тошкент
марказий университетининг пойде-
ворини қисқа муддатда қўлдан
чиқариб тўйға катта тўхфа тайёр-
ладилар. Бинозорлик — Хамид-
жоннинг кўз олдига кўрган касби.
Шу насб унга шухрат келтирп-
ти. Шу насбнинг бошини тутгани-
дан гоёт манун.
Ж. ХОЛҚОСМОВ.

САМИЙ УЧРАШУВЛАР

КПСС ВА СОВЕТ ҲУКУМАТИ РАХБАРЛАРИНИНГ ГДР
ПАРТИЯ-ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ БИЛАН МУЗОКАРАЛАРИ

10 ноябрда Москвада Совет Иттифоқи Коммунист партияси ва Со-
вет ҳукумати раҳбарларининг Германия Демократик Республикасининг
партия-ҳукумат делегацияси билан музокаралари бўлиб ўтди. Музокара-
ларда совет томонидан: КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари
ўртоқ Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси,
СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ А. Н. Косигин, КПСС Марказий
Комитети Президиумининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг
Раиси ўртоқ А. И. Микоян, КПСС Марказий Комитети Президиумининг
аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари ўртоқ Н. В. Подгорний,
КПСС Марказий Комитетининг секретари ўртоқ Ю. В. Андропов, КПСС
Марказий Комитетининг аъзоси, СССР таъқи ишлар министри ўртоқ А. А.
Громико қатнашдилар.

Музокараларда Германия Демократик Республикаси томонидан деле-
гация раҳбарлари — Германия Бирлашган социалистик партияси Мар-
казий Комитетининг Биринчи секретари, Германия Демократик Республикаси
Давлат кенгашининг раиси ўртоқ Вальтер Ульбрихт ва Германия Бир-
лашган Социалистик партияси Марказий Комитети сиёсий бюросининг
аъзоси, Германия Демократик Республикаси Министрлар Советининг Раи-
си ўртоқ Вилли Штоф, делегация аъзолари — Германия Демократик Ре-
спубликаси Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, таъқи ишлар ми-
нистри ўртоқ Лотар Болц, Германия Бирлашган Социалистик партияси
Марказий Комитети сиёсий бюросининг аъзоллига кандидат, Марказий
Комитет сиёсий бюроси ҳузуридаги саноат ва қурилиш бюросининг раиси
ўртоқ Гюнтер Миттаг, Германия Бирлашган социалистик партияси Мар-
казий Комитети сиёсий бюросининг аъзоллига кандидат, «Неейс Дейчланд»
таъсисининг бош редактори ўртоқ Герман Аксен қатнашдилар.

Дўстлик, самимиётлик ва қарашларнинг тўла бирлиги вазиётида ўтган
музокаралар вақтида КПСС билан Германия Бирлашган Социалистик пар-
тияси ўртасидаги муносабатларни, Совет Иттифоқи билан Германия Де-
мократик Республикаси ўртасидаги ҳар томонлама ҳамкорлиқни янада
қўнжлаштириш масалалари, шунингдек ҳар иккала мамлакат партиялари
ва ҳукуматларини қўнжлаштирган бошқа баъзи масалалар муҳомама қи-
линди.

ЖАЗОИР ПАРТИЯ-ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ ВИЗИТИ

10 ноябрда Миллий озодлик фрон-
ти партияси Сиёсий бюросининг
аъзоси, Жазоир Халқ Демократик
Республикаси Миллат мажлисининг
раиси Хож Бик Ала бошчилигидаги
Жазоир Халқ Демократик Респуб-
ликасининг партия-ҳукумат делега-
цияси КПСС Марказий Комитети-

нинг Биринчи секретари Л. И. Бре-
жнев, СССР Олий Совети Президи-
умининг Раиси А. И. Микоян ва
СССР Министрлар Советининг Раи-
си А. Н. Косигин ҳузурида бўлди.
Шу визитлар вақтида бўлган су-
ҳбатлар дўстона, самимий вазиёта
эди. (ТАСС).

КПСС ВА СОВЕТ ҲУКУМАТИ
РАХБАРЛАРИНИНГ
СОЦИАЛИСТИК МАМЛАКАТ-
ЛАРИНИНГ ПАРТИЯ-ҲУКУМАТ
ДЕЛЕГАЦИЯЛАРИ БИЛАН
УЧРАШУВИ

9 ва 10 ноябрда КПСС Марказий
Комитетининг Биринчи секретари
Л. И. Брежнев Венгрия Социалист-
ик партияси Марказий Комитети-
нинг Биринчи секретари, Венгрия
революцион ишчи-деҳқон ҳукумати-
нинг раиси Янош Кабар бошчили-
даги Венгрия Халқ Республикаси-
даги партия-ҳукумат делегацияси
билан учрашди.
Л. И. Брежнев билан делегация
аъзолари ўртасида дўстона, самимий
суҳбат бўлди.

10 ноябрда КПСС Марказий Ко-
митети Президиумининг аъзоси,
СССР Министрлар Советининг Раи-
си А. Н. Косигин Польша Бирлаш-
ган ишчи партияси Марказий Коми-
тетининг Биринчи секретари В. Го-
мулка бошчилигидаги Польша Халқ
Республикасининг партия-ҳукумат
делегацияси билан учрашди.

А. Н. Косигин билан делегация
аъзолари ўртасида дўстона, самимий
суҳбат бўлди.
10 ноябрда КПСС Марказий Ко-
митети Президиумининг аъзоси,
КПСС Марказий Комитети РСФСР
Бюроси раисининг биринчи ўринбо-
сари А. П. Кирилленко ва КПСС
Марказий Комитетининг секретари
Ю. В. Андропов Югославия Комму-
нистлар союзи Марказий Комитети
ижроия комитетининг аъзоси В. Вла-
хович бошчилигидаги Югославия Со-
циалистик Федератив Республикаси-
даги партия-ҳукумат делегацияси
билан учрашдилар.

Икки ўртадаги суҳбат самимий,
дўстона вазиётида ўтди.

КПСС Марказий Комитетининг тақлифига бинуюр Совет Иттифоқида
келган Дания Коммунист партиясининг бир гурупа хотин-қиз партия
делегацияси Ўзбекистон пойтахтида меҳмон бўлиб турибди. Суратда Ме-
монлардан бир гурупа.

● Фарғона область, Киров рай-
онидати «Ойтор» 40 Виллик
совхозда қўз кўтарган 500 ўрил-
ди муё, унларма, ошқона, ало-
қа бўлими, полвойлона ва бошқа
уй-жой ҳада жамоат бинolari
қурилиш ҳуёнига-ҳуё қўшиб ту-
рибди. Янгида совхознинг Эле-
тхона бўлимида яна 800 дан ортқ
хонадон электрлаштирилди.
А. ДАВРОНОВ,
ишчи.

● Тошбулоқ матбуот жамяти
коллективини Наманган районидати
«Қизил байроқ» колхозы дала ий-
полларида сотувчи-сиз савдо ду-
конлари ташқил этди.
М. ШАМСИДИНОВ,
студент.

КПСС Марказий Комитетининг тақлифига бинуюр Совет Иттифоқида
келган Дания Коммунист партиясининг бир гурупа хотин-қиз партия
делегацияси Ўзбекистон пойтахтида меҳмон бўлиб турибди. Суратда Ме-
монлардан бир гурупа.

● Фарғона область, Киров рай-
онидати «Ойтор» 40 Виллик
совхозда қўз кўтарган 500 ўрил-
ди муё, унларма, ошқона, ало-
қа бўлими, полвойлона ва бошқа
уй-жой ҳада жамоат бинolari
қурилиш ҳуёнига-ҳуё қўшиб ту-
рибди. Янгида совхознинг Эле-
тхона бўлимида яна 800 дан ортқ
хонадон электрлаштирилди.
А. ДАВРОНОВ,
ишчи.

● Тошбулоқ матбуот жамяти
коллективини Наманган районидати
«Қизил байроқ» колхозы дала ий-
полларида сотувчи-сиз савдо ду-
конлари ташқил этди.
М. ШАМСИДИНОВ,
студент.

КПСС Марказий Комитетининг тақлифига бинуюр Совет Иттифоқида
келган Дания Коммунист партиясининг бир гурупа хотин-қиз партия
делегацияси Ўзбекистон пойтахтида меҳмон бўлиб турибди. Суратда Ме-
монлардан бир гурупа.

● Фарғона область, Киров рай-
онидати «Ойтор» 40 Виллик
совхозда қўз кўтарган 500 ўрил-
ди муё, унларма, ошқона, ало-
қа бўлими, полвойлона ва бошқа
уй-жой ҳада жамоат бинolari
қурилиш ҳуёнига-ҳуё қўшиб ту-
рибди. Янгида совхознинг Эле-
тхона бўлимида яна 800 дан ортқ
хонадон электрлаштирилди.
А. ДАВРОНОВ,
ишчи.

● Тошбулоқ матбуот жамяти
коллективини Наманган районидати
«Қизил байроқ» колхозы дала ий-
полларида сотувчи-сиз савдо ду-
конлари ташқил этди.
М. ШАМСИДИНОВ,
студент.

ЎЗБЕКИСТОН МЕҲМОНЛАРИ

Дания Коммунист партияси-
нинг КПСС Марказий Комитети
тақлифига бинуюр, Совет Итти-
фоқида меҳмон бўлиб турган Мар-
казий Комитет аъзоси Инге Ниль-
сен бошчилигидаги хотин-қизлар
партия делегацияси Тошкентга
келди.

Даниялик меҳмонлар Ўзбеки-
стонда бир неча кун бўладилар.
Улар партия ва жамоат ташқилот-
ларининг ишлари билан, хотин-
қизлар иқтисодий меҳнатда, ҳу-
жаллик ва маданий қурилиш маса-
лаларини ҳал қилишда қандай
қатнашаётганликлари билан тани-

бошладилар. Делегацияга жамят-
нинг бош секретари Амин Алто-
ҳир Аллибди бошчилиқ қилмоқда.
Делегация составида жамятининг
вице-президенти Ҳасан Даровий
билан шу ташқилотнинг асосчилар-
идан бири Амир Жамолдин
ҳам бор.

Суданлик меҳмонлар Ўзбеки-
стонда бир неча кун бўлишди.
(ЎЗАГ).

КПСС Марказий Комитетининг тақлифига бинуюр Совет Иттифоқида
келган Дания Коммунист партиясининг бир гурупа хотин-қиз партия
делегацияси Ўзбекистон пойтахтида меҳмон бўлиб турибди. Суратда Ме-
монлардан бир гурупа.

● Фарғона область, Киров рай-
онидати «Ойтор» 40 Виллик
совхозда қўз кўтарган 500 ўрил-
ди муё, унларма, ошқона, ало-
қа бўлими, полвойлона ва бошқа
уй-жой ҳада жамоат бинolari
қурилиш ҳуёнига-ҳуё қўшиб ту-
рибди. Янгида совхознинг Эле-
тхона бўлимида яна 800 дан ортқ
хонадон электрлаштирилди.
А. ДАВРОНОВ,
ишчи.

● Тошбулоқ матбуот жамяти
коллективини Наманган районидати
«Қизил байроқ» колхозы дала ий-
полларида сотувчи-сиз савдо ду-
конлари ташқил этди.
М. ШАМСИДИНОВ,
студент.

ТАННАРХ АРЗОНЛАШМОҚДА

Шаҳардаги пахта тозалаш
завод коллективни Маъсум бо-
шидан бери планга қўшимча
570 тонна тола ишлаб чиқар-
ди. Социалистик мунобада
коммунист ўртоқ Раҳимжон
бошлиқ бригада аъзолари
пешқадим. Улар 10 ойда план-
га қўшимча равишда 38 тон-
на тола ишлаб чиқардилар.

Завод коллективни махсулот
ишлаб чиқаришни кўпайтириш
билан бирга, унинг таннархи-
ни арзонлаштиришда, Ҳозир-
га қадар завод ишчилари
ялпи махсулот таннархини 70
минг сўмга қаматтирдилар.
Бир тонна толаннинг таннархи
ўрта ҳисобда 3 сўм 27 тинг.
га арзонлашди. Шунингдек,
яил бошдан буён 16 миң
квадрат метр мато, 1 440 ки-
лограм сик текалди.
З. КҮРТНЕЗІРОВ.

КЕЧАГИ ПОЧТА

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОН»
ОММАННИ ИШЛАР ВА
ХАТЛАР БЎЛИМИДА

Кеча редакция 56 хат олди. 49
хат бўлимада қўнжрилди. 7 хат
тегишлироқ чора кўриш учун те-
гишли ташқилотларга юборилди.
Кўйда нечагич почта материалла-
рининг баъзилари билан таниша-
сиз.

НОДИР АСАРЛАР КЎРГЎЗМАСИ

Душанба шаҳар жамоатчилиги
ХВ афсона, шайх элгон буюқ
мифологик — шайх Абдураҳмон
Жомий туғилган кўнни 550 йил-
лигини нишонлаган қўнғиш тайёр-
ларки кўрмоқда. Фердаусий но-
мидида республика Давлат кутуб-
хонасида шоирнинг ҳаёти ва ижо-
дида бағичланган китоб выставка-
си ташқил қилинди. Выставкада
шоир асарларининг рус, тоҷик ва
дўбек тилларида босилган нусха-
лари бор. Выставкада шоирнинг
замонадошлари Алишер Навоий,
Беход асарлари ҳам қўйилган.
Ж. Исроилов.

ҚИШЛОҚ ЖАМОЛИ

«ПРАВДА» колхозида ИККИ
ҚАВАТЛИ МАКТАБ БИНОСИ ҚУ-
РИЛДИ. ШУНИНГДЕК, КОЛХОЗ-
НИНГ БУЛОҚБОШИ ҚИШЛОҚИДА
ЯНГИ УНКВЕРМАТ ХАРИДОРЛАР-
ГА ХИЗМАТ ҚИЛА БОШЛАДИ.
С. Рақабов,
Хўнабод бошқармаси.

ПАРРАНДАЧИЛАР ЮТУГИ

1-«Галларол» совхози пар-
рандачилари давлатга 1 миллион
67 миң тона дуҳум топши-
риб, социалистик мажбуриятни
бажардилар. Паррандачилар Ўз-
бекистон ССР ва Ўзбекистон
Компартиясининг 40 йиллик
байрами кўнғишча яна 60 миң
дона туҳум топшириш юзаси-
дан қўшимча мажбурият олди-
лар.

П. Утаев

Галларол бошқармаси.

КОНЧИЛАР ШАҲРИДА

Кончилар шаҳри — Илгичка
йил сайни оқиб бўлаётди. Янги-
да бу ерда ҳар бири 10 квар-
тирли 8 уй қад кўтарди. Ян-
ги уйларга ишчи-хизматчилар
кўчиб қирдилар. Шунингдек
гастроном ишга туширилди.
М. Қўйлов,
Самарқанд области.

«БОЛАЛАР ДУНЕСИ»

Қўқон. Шаҳарнинг Совет кў-
часида турт қаватли бино қу-
рилиб, фойдаланишга топши-
рилди. Биринчи қаватда «Бола-
лар дунеси» магазини жойлаш-
ди.

М. Султонов

МУДДАТИДАН ОЛДИН

БУХОРО ОБЛАСТ, ГИДЖУ-
ВОН БОШҚАРМАСИ ҚОРВА-

12 НОЯБРЬ, 1964 ЙИЛ
№ 263 (12.917).

СОВЕТ
ЎЗБЕКИСТОН

12

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОНДА БИРИНЧИ БЎЛИБ

Бошқармиз пахтакорлари пахта тайёрлаш йиллик планини Қорақалпоғистон Автоном республикасида биринчи бўлиб муқаддас илгари муваффақиятли бажаришди. Ой-Ватан ҳазинасига 26253 тонна «оқ олтин» етказиб берилди. Бу — ўтган йилнинг шу давридаги нисбатан 10280 тонна кўпдир. Бу қувончли ғалабани қолхозчилар, совхозларнинг ишчилари ва механизаторлар гўза парвариси даврида ҳам, ҳосил йиғим-терими мавсумида ҳам фидокорона меҳнат қилганликлари, зўр уюшқонлик қўрсаткичлари тўғрисида эришилди.

Илгори ҳўжаликлар, бригада ва асосларнинг коллективлари ҳосилдорлигини ошириш учун олиб борган кураш жуда яхши натижа

берди. Ленин номи қолхозининг дондор пахтакори, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутаты Ойим Ортиқбоева бошлиқ эконо аъзолари ҳар гектар ерда 31 центнердан ҳосил еттиштирилди. Ўртақ Ортиқбоевнинг ўзи «ХВС-1.2» агрегатда 70 тонна пахта терди.

«Партия XVII съезди» қолхозининг пахта усталари Убайдулла Файзуллаев, Тожихон Қўтимуродова ўртоқлар бу йил қолоқ участкаларга ўтиб ишладилар ва ҳар гектар ерда 29-32 центнердан «оқ олтин» еттиштирилишини таъминладилар. Қатор йиллар мобайнида пахта тайёрлаш планини бажаролмай, давлатдан қарздор бўлиб келатган Калинин номи қолхозда

бу йил ҳосилдорлик гектар бошига 11,5 центнер, «Коммунизм» ва Охунбобоев номи қолхозларда 12 центнердан, Карл Маркс номи, Энгельс номи қолхозларида ва «Амудар», «Шуманай» совхозларида эса 5-8 центнердан ошди.

Бу йил бошқарма ҳўжаликларидан ҳосил йиғим-теримини машиналаштиришга катта эътибор берилди. Пахта далаларида 209 та «заңкори нема» уюмиди ишлади. Уларнинг бункиридан 4963 тонна эки ўтган йилдагидан 3094 тонна кўп пахта туқилди. Матнарим Ғразов, Ғлижон Отажонов, Худойберганди, Ережонов, Хидирбой Машарипов, Иброҳим Бекмиезов каби илгори меҳнатқўлларидан 70-100 тоннадан пахта теришди.

Пахтазорда 13 мингдан кўпроқ теримчи ҳозир ҳам гайрат кўрсатиб ишлайпти.

План бажариш билан ҳали далада ҳосил кўп. Бошқармиз пахтакорлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ҳамда Қорақалпоғистон АССРнинг 40 йиллиги шарафига давлатга пайдан ташқари 5000 тонна пахта солиш мажбуриятини олдилар. Ҳозир улар ана шу вазданинг устидан чиқиш учун мардонавор кураш олиб бораптилар.

Д. УЖРАЕВ,
Ҳўжайли ишлаб чиқариш бошқармаси партия комитетининг секретари.

Тўртқил бошқармасидаги «Коммунизм» қолхозининг Норбой Рўзимбетов бошлиқ бригадаси аъзолари гектаридан 40 центнердан ҳосил олишга аҳд қилганлар. Улар ўз сўзларининг устидан чиқиш учун астойдил меҳнат қилишпти. Бригада ҳар кичи тайёрлаш пунктига йиллик планининг икки проценти миқдорда пахта жўналатпти. Суратда: бригада бошлиғи Норбой Рўзимбетов.

В. Никитин фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

Пропагандист ва лекторнинг ён дафтари

Биз яшаётган давр

Сисий маориф системасида янги ўқув йили бошланганлиги муносабати билан журналда пропаганда ва лекторларга ердан тариқасида ҳозирги замон жаҳон тариқетининг проблемалари, мамлакатимизда коммунизм қурилиши, жаҳон социализм системаси, халқаро революцион ишчилар ҳаракати ва миллий эоздик ҳаракатининг ривожланиши проблемалари ҳақидаги материаллар эълон қилинди.

ҲОЗИРГИ ЗАМОННИНГ ХАРАКТЕРИ

Совет халқи қилган буюқ революцион қарама-қарши бача мамлакат ва қўталарнинг халқ эмасини ҳаракатга келтириш ва илҳомлаштириш. Мусофиф қилувчи буюқ момақалдироқ инсоният баҳоридан дараж бериб, бутун дунё устидан янраб ўрмоқда.

(КПСС ПРОГРАММАСИДАН).

В. И. Ленин партиянинг илмий жиҳатдан асосланган сессиясини ишлаб чиқиш учун давр характериини тўғри тўшуниш ва белгилла олиш зарурлигини кўрсатиб ўтган эди. Бунда у «Бу конкрет вазиятда қандай синфининг ҳаракати аҳимол кўриладиган прогрессининг асосий бўлишини» (Асарлар, 21том, 142-бет) аниқлаб олишга биринчи даражада аҳимият берган эди.

«... Бизнинг кўз ўнгимизда бўлаётган гўяг зўр аҳамиятга эга бўлган тарихий воқеаларини, — деб қайт этган эди В. И. Ленин, — биринчи қалда, бир даврдан иккинчи даврга ўтишнинг объектив шартларини аниқлаш қилган маҳалдагина тўшуниш мумкин. Гап катта тарихий даврлар устида бораётган: ҳар бир даврда гоҳ олга қараб, гоҳ орғига қараб ҳаракат қилишнинг айрим, жузъий ҳоллари бўлмақда, ўртача тилидаги ва ўртача суръатининг ҳаракатларидан ҳар қандай четга чиқиш ҳоллари бўлмай ва бўлмай. Биз бундай даврларнинг айрим тарихий ҳаракатлари қандай тасвир қилган ва қандай муваффақият билан тарихий қилишнинг олдидан айта олмайдим. Ленин биз қандай синфининг қайси бир давр марказида турганлигини, бу даврнинг асосий мазмунини, бу давр тарихий вазиятининг асосий хусусиятларини ва ҳоҳловларини белгилла беришнинг билиминиз мумкин ва билимиз. Фақат ана шундай замонадагина, яъни биринчи навбатда ҳилма-хил «даврларнинг» (айрим мэм. таъкидлаш билан) айрим эпизодларини эмас, албатта) бир-биридан фарқ қилган асосий хусусиятларини назарга олган ҳолдагина биз ўз тактикамининг тўғри қурилишини мумкин: бас, фақат ана шу даврнинг асосий хусусиятларини билишгина бирон бир мамлакат хусусиятларининг табиғатларини назарга олиш учун баъза бўлиб хизмат қила олади» (Асарлар, 21-том, 144, 145-бетлар).

В. И. Ленин Улуг Октябрь ғалабасидан кейин бошланган даврни характерлаб, бундай деб ёзган эди: «Капитализм ва унинг қолдирларининг йўқ қилиниши, коммунизм тартиб асосларининг ўрнатилиши жаҳон тарихининг ҳозир бошланган янги даврининг мазмунини ташкил этади» (Асарлар, 31-том, 412-бет).

Халқаро коммунизм ҳаракатининг тарихий таърибига нисбатан олган ҳолда коллектив бўлиб ишлаб чиқилган ҳужжатларда — 1957 йил Декларацияси ва 1960 йил Вайнотида ҳозирги замонага бериладиган характеристика асосида В. И. Лениннинг ана шу кўрсатмалари асос қилиб олинди. Бу ҳужжатларда шу нарса таъкидланадиган, ҳозирги замоннинг асосий мазмунини капитализмдан Улуг Октябрь социализм революцияси бошлаб берган социализмга ўтишдир. «Империялизм ҳар қачна кучасна ҳам, тарихнинг олға ривожланишини тўхтата олмайдми, — дейилди коммунизм ва ишчи партиялар вакиллариининг 1960 йилги кенгаши Вайнотида. — Социализмнинг бузган бўлиши янада ҳал қилувчи ғалабалари учун мустақим замин яратилди. Социализмнинг тўла ғалаба қозониши мундариб».

Давримиз характерига бериладиган ленинча таъриф партия XXII съезди ҳужжатларида ва қарорларида янада ривожлантирилди.

КПСС Программасида бундай дейилди: «Асосий мазмунини капитализмдан социализмга ўтишдан иборат бўлган ҳозирги давр бир-бирига қарама-қарши бўлган икки иккинчи системанинг кураши давридир, социализм ва миллий-озодлик революциялар давридир, империализмнинг ҳалок бўлиши, мустамлакачилик системасининг тутатилиши давридир, янгида-янги халқларнинг социализм йўлига ўтиши, социализм ва коммунизмнинг жаҳон миқёсида таънада қилиниши давридир. Халқаро ишчилар синфи ва унинг бош фарзанди — жаҳон социализм системаси ҳозирги даврнинг марказида турибди».

Ҳозирги замон. Ҳозирги вақтда жаҳон асосий илд-ҳонда чуқур ва кескин зиддиятлар мавжуд. Меҳнат билан капитал ўртасидаги антонизм, халқлар билан монополиялар ўртасидаги зиддиятлар, милитаризмнинг ўсиб бораётганлиги, мустамлака системаси қўлаётганлиги, империализм мамлакатлар ўртасидаги зиддиятлар, ёш миллий давлатлар билан эски мустамлакачи давлатлар ўртасидаги зиддиятлар ва энг муҳими жаҳон социализм кучларининг зўр куч билан ўсиб бораётганлиги империализмнинг емирмоқда, империализмнинг сувайити моқда ва уни ҳалокатга маҳкум этмоқда. Давримизнинг асосий, ҳал қилувчи зиддияти социализм билан империализм ўртасидаги зиддиятдир.

«... Халқларнинг зўро муносабатлари, давлатларнинг бутун дунё системаси, — деган эди В. И. Ленин, — кичик бир группадан иборат империализм

миллатларнинг Совет Россияси бошчилиги қилаётган совет ҳаракати ва совет давлатларига қарши кураши билан белгиланади. Агар биз ана шу нарсани назарга олмасан, у вақтда, тарғи гап дунёнинг энг узоқ бурчаги устида борганда ҳам, бирорта миллий эки мустамлака масаласини тўғри қўя олмайдим. Фақат ана шу нуктага назарга асослангандагина, хоҳ цивилизацияли, хоҳ қолоқ мамлакатлардаги коммунизм партиялар сисий масалаларини тўғри қўйиш ва ҳал қилиш мумкин» (Асарлар, 31-том, 243-бет).

Бу ҳулосани В. И. Ленин Октябрь революцияси ғалаба қозонгандан кейинги дастлабки йилларда чиқарган эди. Совет Иттифоқининг кучлари кебиёс ўсган, капитализм қудратли жаҳон системасига айланган ҳозирги вақтда бу ҳулоса жуда ҳам тўғридир. «Бизнинг замонамизда халқаро муносабатларнинг ривожланиши, — деб таъкидладилар коммунизм ва ишчи партиялар вакиллариининг 1960 йилги Москва Кенгаши қатнашчилари, — иккита илтимой системанинг кураши, социализм, тинчлик ва демократия қурилиши империализм, реакция ва агрессия кучларига қарши кураши белгилла берилди, бу курашда социализм, тинчлик ва демократия қурилиши устунилиги тобора яққол бўлиб қолмоқда».

«Биз яшабга, ишлаб ва курашга мундариб бўлган ҳамда социализм даврига томонидан эришилган буюқ муваффақиятлар асосида инсониятнинг коммунизм келажиги навоми бўлаётган — шу замонада, — дейди Испания Коммунистик партиясининг раиси Долорес Ибарури, — ҳозирги жаҳоннинг ўз эътиборига кўра буюқ куч бўлган шонли Совет мамлакатлари бутун социализм лагер биз томонда, халқларнинг социал ва иқтисодий прогресс учун курашаётган барча кучлар томонидандир».

Агар мундай фикрларни эки демократия ва социализм учун курашнинг ривожлантириш масаласида таъдилла бўлган у эки бошқа тезиси ишлаб чиқатганда биз ўзичининг сисий йўлимизда бу ҳал қилувчи факторинг эътиборга олмасак, бундай таъдилла бизнинг ҳар қандай мулоҳазаларимиз, тезис эки фикрларимиз педантикларга ҳос фикр эки реаллик ва ҳаётийликка маҳкум бўлган пуч, хом фикрларга айланиб қолади».

Империализм ва империализм нисбатининг ниятининг қўлчилиги ўз заифлашуви тилан ҳукмронлик қилишдан узила-кесил маҳкум бўлди. 1919 йилда социализм дунё ҳиссасига ер юзи аҳолисининг эити 7,8 проценти, йиринч империализм давлатлари ва уларнинг мустамлакалари ҳиссасига эса 48,1 проценти тўғри келар эди. 1964 йилнинг бошида социализм дунёнинг аҳолиси эси 35,6 проценти, йиринч империализм мамлакатлари ва улар мустамлакаларининг аҳолиси эса 16,2 проценти ташкил қилди. Шу вақтининг ўзида эса мустакилликка эришган сойиб мустамлака ва ярим мустамлака мамлакатлар аҳолисининг ҳиссаси 42,6 процентига етди. Шундай қилиб, зиддиятда инсоният таракқийи асосий мазмунини, асосий йўналишини ва асосий хусусиятларини жаҳон социализм системаси, халқаро ишчилар синфи, империализм ва мустамлакачиликка қарши курашаётган кучлар белгилламоқда.

Биринчи жаҳон уруши ва Октябрь революциясидан буён капитализмнинг умумий кризис бошладди. Унинг янги бошқичи янги жаҳон уруши ҳамда Европа ва Осиёнинг бир қанча мамлакатларида ўз берган социализм революциялар даврида авж олди. Эндиликда жаҳон капитализм системаси умумий кризиснинг учинчи бошқичига кирди. Бу бошқичининг энг муҳим хусусияти шунда иборатки, у жаҳон уруши билан боғлиқ равишда эмас, балки икки социал системанинг тинч-тотув ялашии шариғида юз бермоқда.

Капитализмнинг умумий кризиси намага ифолаланмоқда? КПСС Программасида бундай дейилди: «Янги-янги мамлакатларнинг капитализмдан ажралиб чиқиши, социализм билан иқтисодий муносабатда империализм позицияларининг заифлашуви, империализм мустамлака системасининг емирлиши, давлат-монополия капитализмининг ривожланиши ва милитаризмнинг ўсиши билан империализм зиддиятларининг кескинлашуви, капитализмнинг экономикаининг икки бакарорлиги ва чиришининг кучайиши ва бунинг капитализмнинг ишлаб чиқарувчи кучлардан тўла фойдаланишга тобора нобилантис бўлиб бораётганлигида, намоён бўлиши (ишлаб чиқаришнинг паст суръатлар билан ўсиши, вақт-вақти билан бўладиган кризислар, ишлаб чиқариш қувватларидан доим тўла фойдаланмаслик, доимий ишсизлик), меҳнат билан капитал ўртасидаги курашнинг кучайиши, жаҳон капитализм қўлчилигининг зиддиятларининг қатъ кескинлашуви, ҳамма соҳаларда сисий реакциянинг мисласи кучайиши, бир қатор мамлакатларда буржуа эрничларидан кайтидиш ва фашист, мустабид режимлар йрнатилиши, буржуа сисвати ва идеологиясининг чуқур кризиси — ана шуларнинг ҳаммасида капитализмнинг умумий кризиси ўз ифоласини топтомоқда».

Капитализмнинг умумий кризиси янада чуқурлашаётганлиги натижасида ва

капиталистик мамлакатларга ҳос бўлган нотекис таракқийи натижасида империализм лагериди кучларининг нисбатиди ўзгариш юз бермоқда. АҚШ капиталистик дунёнинг бошқа давлатлари устидан абсолют устунилигини секин-аста йўқотмоқда. Чунюччи, 1953 йилда Қўшма Штатларнинг барча капиталистик мамлакатларининг санаот ишлаб чиқаришининг ҳиссаси 53 процентига етган бўлса, ўтган йил 43 проценти ташкил этди.

Ҳозирги замон империализм кескинлашиб бораётган зиддиятлар ва қийинчиликлардан қўтулиш мақсадида тобора давлат-монополиястик характерга эга бўлиб бормоқда. В. И. Ленин бундай деб қайт этган эди: «Монополия бир қарра вуҷудга келиб миллиард-миллиардлар билан муомала қиладиган бўлгач, жаҳоннинг сисий жиҳатдан қандай тузилганига ва бошқа «жузъий» нарсаларга сира қарамай, жаҳоннинг ҳаётининг барча томонларига мутлақо ва муқаррар таъсир қилади» (Асарлар, 22-т., 262-5).

Монополиялар ўз қўлида зўр иқтисодий ва сисий кучни тўплаб олиб давлатно монополиястик буржуазия молия олиғархияси ишларини бошқариш бўйича комитетга айлантирмоқда. Ҳар бир империализм давлатда унча кўп бўлмаган энг йиринч молия группалари аслида мамлакатнинг бутун экономикаси ва сисвати бошқармоқда. Масалан, АҚШда қўлида группаларини айтиш мумкин: Рокфеллерлар (улар активдаги умумий сума 1962 йилда астрономик рақамини — 97,3 миллиард долларини ташкил этди), Морганлар (деярли шунча сума — 95,7 миллиард доллар), Чикаго группаси (31,1 миллиард), Дюпонлар (23,2 миллиард), «Бин оф Америка» (20,3 миллиард), «Ферст Нэшнел сити бэнк» (20,2 миллиард), Кнйввд группаси (19,7 миллиард), Меллонлар (15,4 миллиард доллар).

«Давлат монополиястик капитализми, — дейилди КПСС Программасида, — монополияларини бойитиш, ишчилар ҳаракатини ва миллий-озодлик курашини бошқариш, капиталистик тузумни қўтариб қилиш, агрессия урушлар очиб мақсадида монополиялар кучи билан давлат кучини бир механизмга бириштирмоқда».

Буржуа давлатининг қарбий зақазлари монополиястик капиталга жуда катта фойдалар келтирмоқда. Чунюччи, Америка ҳукуматининг қарбий зақазларининг 70 процентида кўпи АҚШнинг 100 та йиринч компанияси тўғри келмади, шундан 10 та энг йиринч компания барча зақазларнинг 35 процентиини олади. АҚШнинг энг қудратли қарбий-санаот корпорациялари бўлган «Дженерал эй-нэвис корпорейшн», «Норт Америз эй-нэвис корпорейшн», «Локид эйркрафт» — 1961 йилда шунга тегишли равишда 1920 миллион, 1200 миллион ва 1175 миллион долларли қарбий зақаз олди.

Капиталистик дунёнинг ҳар йилги қарбий ҳаражатлари 100 миллиарддан зиёд долларини ташкил этади. Сўнги 5 йил мобайнида АҚШнинг тўғридан-тўғри қарбий ҳаражатларининг ўзи 240 миллиарддан кўп долларини ташкил этди. НАТО мамлакатлари эса 1949 йилдан 1962 йилгача қурул-ғор йишлаб чиқаришга 760 миллиардга яқин доллар сарфлади.

«Қарбий бизнес қирқ оёққа айланиб кетди, унинг иқтисодий панжарали мамлакатнинг бурчак-бурчакларига бориб етди» — деб ёзди Америка журналы Ф. Кук «Уруш давлати» деган китобида, — бизларнинг ҳаммамиз зўр бериб қурулганига аср тушиб қолмоқда. Зўр бериб қурулгани эса халқаро кескинлиқни сақлашга асосланмоқда...».

Ишчилар синфи. Ишчиларнинг биринч революцион ҳар-чи оммавий халқаро катталикнинг ўсиши революцион ташкилотини — I Интернационалга асос солингандан кейин (1864) халқаро ишчилар синфи ўсиш, унинг революцион ҳаракати эса жаҳоншумул-тарихий ғалабаларга эришди. Ўтган асрнинг ўрталарида Англия, АҚШ, Франция ва Германияда (бу мамлакатлар ўша вақтлардаёқ капиталистик таракқийи йўлидан бораётган эди) санаот пролетариатининг сони 9 миллиондан ошмас эди. XIX асрнинг охири — XX асрнинг бошларида келиб асосий капиталистик давлатларда санаот пролетариатларининг сони 30 миллионга, шу асрнинг ўрталарида келиб эса деярли 60 миллионга етди. 100 йил ичидида ўсиш 6 баравардан ошди.

Пролетариат билан буржуазия ўртасидаги социал конфликтларнинг кескинлашуви синфий курашнинг активлашувига олиб бормоқда. 1919 йилдан 1939 йилгача яъни йигирма йил ичидида капиталистик дунёда 177,4 минг забастовка бўлиб ўтиб, уларда 80,8 миллион киши қатнашди. Урушдан кейинги биринчи 16 йил ичидида (1946—1962 йиллар) забастовкаларнинг сони 286,2 мингга, стачкачиларнинг сони эса 247,9 миллионга етди. Забастовка кураши аниқсиз сўнги йилларда жуда ўсиб.

1956 1959 1963

Стачкачиларнинг сони (миллион киши)... 13,8 35—37 58

Жаҳон коммунизм ҳаракати ўсиш. Агар 1928 йилда жаҳонда 46 коммунизм ва ишчи партиялари бўлган бўлса, 1957 йилга келиб уларнинг сони 75 га, 1964 йилга эса деярли 90 га етди. Коммунистларнинг сони ҳам кўпайди.

1928 1957 1964

Компартия аъзоларининг сони (миллион киши)... 1,7 33 44,7

Сўнги бир неча йиллар ичидидаги бутун дунёдаги коммунистларнинг сони 12 миллион кишига кўпайди.

Халқаро коммунизм ҳаракати ҳозирги замоннинг энг таъсирли кучига айланмоқда. Унинг ўсиши ва муваффақиятлари КПСС Программасида чиқариладиган қўлидаги ҳулосанинг тўғрилигини зўр ишонч билан тасдиқламоқда.

«Коммунистик партиялар — жаҳон революцион ҳаракатининг авангардидирлар. Улар марксизм-ленинизмнинг ҳаётийлигини, илмий коммунизмнинг улғу идеалларини пропаганда қилишгагина эмас, балки уни амалга оширишга ҳам қодир эканликларини исбот қилдилар. Ҳозир халқаро коммунизм ҳаракати шу қадар қудратли бўлдики, уни реакциянинг биришган кучлари енга олмайдми».

Тинчлик, демократия, миллий мустақиллик ва социализм учун кураш жаҳон коммунизм ҳаракатининг бош йўлидир. Жаҳон коммунизм ҳаракатининг умумий йўлини изчиллик билан ҳимоя қилиши, унинг сафарларига қийинчиликларни тутатишга эришиши, барча қардош партияларини марксизм-ленинизм, пролетар интернационализмнинг бузулмас принциплари, Москва кенгашларининг Декларацияси ва Вайноти асосида қилиштиришнинг КПСС ўзини мундариб бурчи деб билиди. Бизнинг партиямиз шу мақсадларга эришишга ердан бера оладиган ва ердан бериш керак бўлган бутун дунё марксизм-ленинизм партияларининг кенгашини қачирши йўлини активлик билан ўткази.

Ишчилар синфининг халқаро революцион ҳаракатининг энг буюқ ютуғи — жаҳон социалистик системаси, социализм ва коммунизм йўлидан бораётган тасдиқлаш ва суверен халқларнинг ҳамдўстлашдир. Октябрь революцияси империализм заңжирларини парчалаб ташлаб, инсоният тарихида янги давр — капитализмнинг емирлиши ва коммунизмнинг қарор топиши даврини очди. Бизнинг мамлакатимизда социализм таънада қилди. Сўнгра, империализмнинг зарбдор кучи бўлган герман ва япон милитаризмининг тор-мор келтирилиши натижасида иккинчи жаҳон урушида Совет Иттифоқининг ҳал қилувчи роли тўғрисида революцион ҳаракатлар тўлини юқори қўтарилиди ва Европа ҳамда Осиёдаги бир қанча мамлакатларнинг халқлари капиталистлар ва помещиклар ҳокимиятини ағдариб ташлаб, социализм йўлига тушиб олдилар. Жаҳон социализм системаси вуҷудга келди.

1959 йилда Қўбзада революция ғалаба қозонгач, яъни қарбий ярим шарда биринчи социализм революция юз бергандан кейин, жаҳон социализм системаси 1 миллиард кишидан кўп аҳолиси бўлиб 14 давлатни ўз ичига олади. Социализм ер юзи аҳолисининг учдан бир қисми учун амалий иш, бутун дунё ишчилар синфи революцион ҳаракатининг байроғи бўлиб қолди. Ҳозирги замон тарихий процессининг асосий мазмунини социализмнинг халқаро миқёсида тартиб ва қарор топишдан иборатдир.

Империализм. Миллий эоздик ҳау мустамлакачилик рақатининг зарбалари системасининг остида муста м л а к а емирлиши қуллиги системасининг емирлиши жаҳон социализм системаси бариб бўлганда кейин ўз аҳамиятига кўра янгики ҳодисадир. Октябрь революцияси вақтида мустамлакалар, ярим мустамлакалар ва қарам мамлакатлар планетамиз территориясининг 77,2 процентиини ташкил этарди, уларда бутун ер юзи аҳолисининг 69,2 проценти яшарди. Улуг Октябрь маълум халқларини уйғотиб, уларни бутун дунё революцион ҳаракатининг умумий оқимига қўшди.

«... Совет революцияси, — деб ёзган эди миллий-озодлик ҳаракатининг атоқли арбоби Явоҳарлаб Неру, — инсоният жаҳоннинг ача олдига олиб чиқди ва сира ўйириб бўлмайдиган ёрғин алағида ёқди. У жаҳон ҳаракат қила оладиган янги цивилизацияга замин яратди».

Жаҳон социалистик системасининг барпо этилиши озол этувчилар процессини кўп жиҳатдан тезлаштирди. Иккинчи жаҳон урушидан кейинги йиллар ичидида империализм икки миллиардга яқин яъни ер юзи аҳолисининг деярли учдан икки қисмини ташкил этадиган киши яшаётган мамлакатлар устидан ўзининг тўғридан-тўғри ҳукмронлигини йўқотди.

Бизнинг қунарда Осиё территориясининг 98 проценти яқини ва Африка территориясининг тахминан 83 проценти суверен давлатларга тўғри келди. Илгари мустамлакалар ўрнида 50 дан ортиқ мустақил давлатлар барпо этилди. Бирлашган Миллатлар Ташкилот аъзоларининг яримдан кўпи Осиё ва Африка мамлакатларидир.

1964 йилнинг бошигача ер юзи территориясининг 5,2 процентиини ташкил этган мамлакатлар мустамлака асоратида қолиб келар эди. Бу мамлакатларнинг аҳолиси бутун ер юзи аҳолисининг 1,3 процентиини ташкил этади.

«Жаҳон социализмнинг кучлари, — дейилди 1960 йил Вайнотида, — мустамлака ва қарам мамлакатлар халқларининг империализм асоратидан қутулиш учун курашга ҳал қилувчи таъсир ўтказди. Социализм система эоздикка чиққан халқларнинг мустақил миллий ривожланиши учун ишончли қардош бўлиб қолди. Халқаро ишчилар ҳаракати миллий эоздик ҳаракати катта мад бермоқда».

(Давоми бор).

ИЛҒОРЛАРГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети пахта териш ва давлатга сотиш юзасидан республика областлари, ишлаб чиқариш бошқармалари ва совхозлар ўртасидаги социализм муносабатининг ноябрь ойи биринчи ўн кунлиги йиллар юзасидан Ўзбекистон ССР Қўшпол хўжалик маҳсулотлари министрлиги ҳамда Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармаси тақдим этган материалларни қўриб чиқиб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини Самарқанд областида (область партия комитетининг секретари ўртоқ Усмонов, область иккинчи комитетининг раиси ўртоқ Хўжаев, область комсомол комитетининг секретари ўртоқ Хасанов, қишлоқ ҳўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш область бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Ҳамроқулов, пахта тайёрлаш трестининг бошқарувчиси ўртоқ Никитин, «Узсельхозтехника» область бирлашмасининг раиси ўртоқ Аралов) қолдиришга қарор қилдилар. Бу область ноябрь ойининг биринчи ўн кунлигида йиллик планининг 17,13 проценти миқдорда пахта тайёрлаган ва машиналарда 12,92 процент пахта терган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи Қўшпол хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш министрлиги ўртоқ Камолов, Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Ёшимбетов, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Аймурад, область комсомол комитетининг секретари ўртоқ Қаньялов, Қорақалпоғистон АССР қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш министрлиги ўртоқ Биртов, пахта тайёрлаш трестининг бошқарувчиси ўртоқ Кан, «Узсельхозтехника» республика бирлашмасининг раиси ўртоқ Сентов) берилди. Автоном республика ноябрь ойининг биринчи ўн кунлигида йиллик планининг 16,83 проценти миқдорда пахта тайёрлаган ва машиналарда 16,65 процент пахта терган. Байроқ Хоразм областида олиб берилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети Президиуми ва Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи Самарқанд областида «Красногвар. дескиси» совхозда (совхоз директори ўртоқ Юманиезов, партия комитетининг секретари ўртоқ Бердалиев, ишчилар комитетининг раиси ўртоқ Шиматов) қолдирилди. Бу совхоз ноябрь ойининг биринчи ўн кунлигида йиллик планининг 34,53 проценти миқдорда пахта тайёрлаган ва машиналарда 5 процент пахта терган.

Самарқанд ишлаб чиқариш бошқармаси ва Қорақалпоғистон АССРдаги Киров номи совхоз пахта териш ва тайёрлаш юзасидан яхши иш олиб бораётганлиги қайт қилинди.

3.6

